

POSTANOWIENIE

2 sierpnia 2023 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Ewa Stefańska

na posiedzeniu niejawnym 2 sierpnia 2023 r. w Warszawie
w sprawie z powództwa M.Z.

przeciwko S. w Ł.

o uchylenie uchwał organu spółdzielni,

na skutek skargi kasacyjnej S. w Ł.

od wyroku Sądu Apelacyjnego w Łodzi I Wydział Cywilny
z 16 maja 2022 r., I ACa 866/21,

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 16 maja 2022 r. Sąd Apelacyjny w Łodzi zmienił wyrok Sądu Okręgowego w Łodzi z 7 kwietnia 2021 r. w sprawie z powództwa M.Z. przeciwko S. w Ł. o uchylenie uchwał organu spółdzielni, w ten sposób, że uchylił uchwałę Zebrania Przedstawicieli Członków Spółdzielni Mieszkaniowej „(...)” w Ł. nr [...] z 12 czerwca 2015 r. utrzymującą w mocy uchwałę nr [...] z 18 listopada 2014 r. Rady Nadzorczej Spółdzielni Mieszkaniowej „(...)” w Ł. o wykluczeniu M.Z. z listy członków Spółdzielni Mieszkaniowej „(...)” w Ł. i orzekł o kosztach postępowania.

Pozwany wniósł skargę kasacyjną, w której zaskarżył wyrok Sądu Apelacyjnego w całości oraz domagał się uchylenia tego wyroku i przekazania sprawy Sądowi drugiej instancji do ponownego rozpoznania.

W odpowiedzi powódka wniosła o odrzucenie, ewentualnie oddalenie skargi kasacyjnej i zasądzenie na jej rzecz kosztów postępowania kasacyjnego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna nie kwalifikowała się do przyjęcia celem jej merytorycznego rozpoznania.

Zgodnie z treścią art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli: (1) w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne; (2) istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów; (3) zachodzi nieważność postępowania lub (4) skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Sąd Najwyższy bada tylko wskazane w skardze kasacyjnej okoliczności uzasadniające wniosek o przyjęcie jej do rozpoznania, a nie podstawy kasacyjne i ich uzasadnienie.

Skarga kasacyjna została ukształtowana w przepisach Kodeksu postępowania cywilnego jako nadzwyczajny środek zaskarżenia, nakierowany na ochronę interesu publicznego przez zapewnienie rozwoju prawa, jednolitości orzecznictwa oraz prawidłowej wykładni, a także w celu usunięcia z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu dotkniętym nieważnością lub oczywiście wadliwych, nie zaś jako ogólnie dostępny środek zaskarżenia orzeczeń umożliwiający rozpoznanie sprawy w kolejnej instancji sądowej. Koniecznej selekcji

skarg pod kątem realizacji tego celu służy instytucja tzw. przedsądu, ustanowiona w art. 398⁹ k.p.c., w ramach której Sąd Najwyższy dokonuje wstępnej oceny skargi kasacyjnej. Ten etap postępowania przed Sądem Najwyższym jest ograniczony – co należy podkreślić – wyłącznie do zbadania przesłanek przewidzianych w art. 398⁹ § 1 pkt 1-4 k.p.c., nie obejmuje zaś merytorycznej oceny skargi kasacyjnej. W razie spełnienia co najmniej jednej z tych przesłanek, przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania jest usprawiedliwione.

Jako uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący wskazał na oczywistą zasadność skargi kasacyjnej. Przewidziana w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. oczywista zasadność skargi kasacyjnej zachodzi wówczas, gdy z jej treści, bez potrzeby głębszej analizy oraz szczegółowych rozważań, wynika, że przytoczone podstawy kasacyjne uzasadniają uwzględnienie skargi. W wypadku, gdy strona skarżąca twierdzi, że jej skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, powinna przedstawić argumentację prawną, wyjaśniającą w czym ta oczywistość się wyraża oraz uzasadnić to twierdzenie. Powinna w związku z tym wykazać kwalifikowaną postać naruszenia prawa materialnego i procesowego, polegającą na jego oczywistości *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej (por. postanowienie SN: z 10 stycznia 2003 r., V CZ 187/02; z 14 lipca 2005 r., III CZ 61/05; z 26 kwietnia 2006 r., II CZ 28/06).

W analizowanej skardze kasacyjnej nie wykazano tak rozumianej oczywistej zasadności skargi kasacyjnej. Sąd Najwyższy wskazał w wyroku z 31 stycznia 2018 r., I CSK 222/17, że podstawą podjęcia uchwały o wykluczeniu na podstawie art. 24 § 2 pr. spółdz. mogą być jedynie zdarzenia wynikające z winy kwalifikowanej członka spółdzielni wyrażającej się w rażącym niedbalstwie lub umyślności. Oznacza to, że niewystarczające jest przypisanie członkowi spółdzielni winy nieumyślnej w postaci lekkomyślności czy niedbalstwa, jeżeli nie jest ono rażącym niedbalstwem. Wyznaczenie granicy między niedbalstwem a rażącym niedbalstwem jest dokonywane w okolicznościach danego wypadku i jest obarczone pewnym „luzem ocennym” w sytuacjach granicznych. Stwierdzenie, że czynności były podjęte z rażącym niedbalstwem, jest możliwe, gdy czynności te w sposób oczywisty wykraczają poza granice tego luzu. Rażące niedbalstwo oznacza zaniedbania będące na granicy winy umyślnej.

Z przytoczonych względów należało odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).

Brak było podstaw do przyznania kosztów zastępstwa procesowego pełnomocnikowi powoda, bowiem wniosek ten, zgłoszony w odpowiedzi na skargę kasacyjną, został powiązany z wnioskiem o odrzucenie, ewentualnie oddalenie skargi, a nie z odmową przyjęcia jej do rozpoznania. Nie ma podstaw do przyznania kosztów postępowania kasacyjnego stronie, która w odpowiedzi na skargę kasacyjną wniosek o przyznanie tych kosztów łączy ze wskazanymi przez siebie, innymi rozstrzygnięciami (zob. postanowienia SN: z 11 stycznia 2002 r., III CKN 563/01; z 8 sierpnia 2012 r., II CSK 112/12; z 8 grudnia 2022 r., I CSK 2047/22).

(A.G.)

[a]